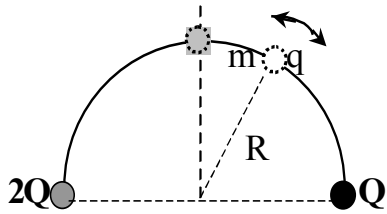

Javítózárhelyi dolgozat III.

Elektrosztatika

I. Fizikus 2002-2003. II. félév

1. Egy R sugarú félkör átmérőjén Q és $2Q$ töltés van. A félkör mentén egy m tömegű kis q töltés szabadon mozoghat. Kezdetben a q töltés egyenlő távolságban van az átmérőn rögzített töltésektől.

$v_{\max} = ? ; \omega = ?$

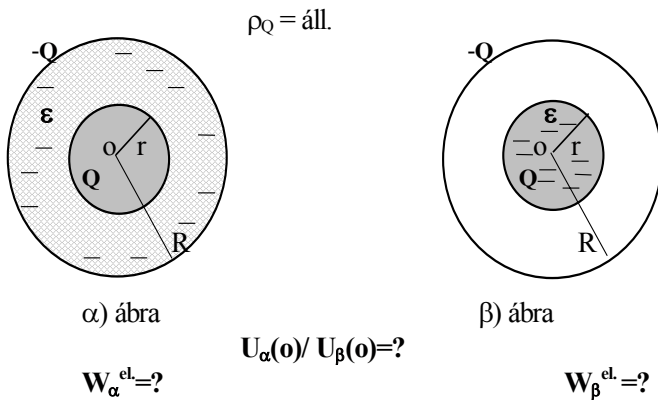
- a) Mekkora sebességgel halad ($v_{\max} = ?$) át ez a q töltés az egyensúlyi helyzetén, ha elengedjük?

15 pont

- b) Mekkora lesz a kisrezgések körfrekvenciája az egyensúlyi helyzet körül ($\omega = ?$)?

20 pont

2. Egy (r, R sugárral jellemzett) gömbkondenzátor belső fegyverzetén elhelyezkedő Q töltés nem az r sugarú gömb felszínén oszlik el, hanem annak térfogatában egyenletes ρ töltéssűrűséggel ($\rho = 3Q/4\pi r^3$).

α ábra

β ábra

$W_{\alpha}^{el} = ?$

$U_{\alpha}(o) / U_{\beta}(o) = ?$

$W_{\beta}^{el} = ?$

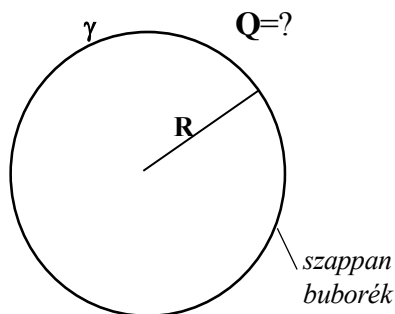
- a) Mekkora lesz a $U(o)$ potenciál az o középpontban, ha az α) esetben a gömbök közötti teret, a β) esetben a belső gömböt ϵ dielektromos állandójú dielektrikummal is kitöltjük.

25 pont

- b) Mennyi lesz az egyes konfigurációkban az elektrosztatikus tér energiája ($W = ?$)? ($W = \int \frac{1}{2} \epsilon E^2 dV$)

25 pont

3. Egy $R = 5$ cm sugarú szappanbuborék $\gamma = 0.02$ N/m felületi feszültségű oldatból készült, amelynek felszínén Q töltést oszlattunk el. Így elértük, hogy a külső légnyomás és a buborék belüli gáznyomás megegyezzenek.

(A kapillaris nyomás: $p_k = 4\gamma/R$). Mekkora a Q ?

20 pont

Összesen: 105 pont

(Ponthatárok: 1- 49p-ig, 2 -50p-tól, 3 -60p-tól,
4 -75p-tól, 5 -90p-tól)

Budapest, 2003. május 27. 10⁰⁵ -11⁰⁵

Kojnok József